

Renseanlæg (2017), Hillerød Forsyning, Henning Larsen Architects

Arkitekturscreening

*Pejlemærker for kvalitet i
arkitekturen*

**HILLERØD
KOMMUNE**

Fra verdensmål til byggeprojekt

FN's verdensmål nr. 11

KRAFT - VISION

Hillerød Kommune har en vision for arkitekturen kaldet KRAFT. Den beskriver, hvad vi vil med, og forstår ved god arkitektur og den er udviklet med udgangspunkt i FN's verdensmål nr. 11 om bæredygtige byer og lokalsamfund.

Verdensmål nr. 11 omhandler blandt andet:

- et fokus på kulturarv og naturarv
- et fokus på reduceret miljøbelastning
- et fokus på grønne offentlige rum

KRAFT-visionens fem begreber står som grundstenene for udviklingen af kommunens byggede miljø.

Med arkitekturpolitikken og arkitekturscreeningen vil Hillerød Kommune arbejde målrettet med verdensmål nr. 11 ved at fokusere på at udvikle arkitektur som forholder sig til de fem begreber i KRAFT-visionen.

Kvalitet - arkitekturen skal forholde sig til den konkrete kontekst, både når det gælder skala, materialer og stedbundende kvaliteter.

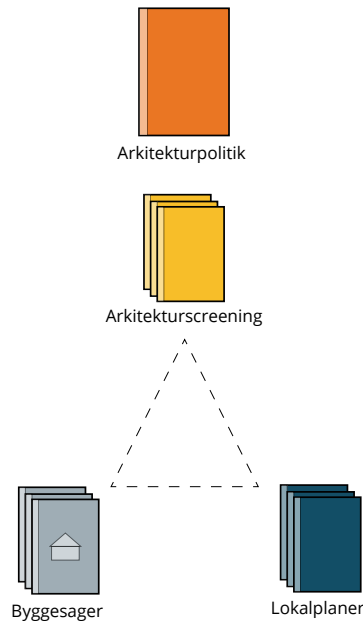
Robust - arkitekturen skal kunne patinere med ynde, indeholde fleksible anvendelsesmuligheder og have et udtryk der holder over tid.

Ansvarlighed - arkitekturen skal udvise en bæredygtig og social tilgang både for miljøet og for mennesker.

Fornyelse - arkitekturen skal kigge fremad, være nutidig og sætte vores egen til på spil.

Tradition - arkitekturen skal have respekt for de kulturhistoriske værdier som bærer Hillerød Kommune og være løftestang for at fremme vores kulturarv.

Læsevejledning

Til bygherrer som ønsker at bygge i Hillerød Kommune

Denne arkitekturscreening er lavet med afsæt i Hillerød Kommunes arkitekturpolitik og den skal sikre, at politikens pejlemærker efterleves i planlægningen og byggesagsbehandlingen. For mere information se venligst Hillerød Kommunes Arkitekturpolitik.

Arkitekturscreeningen indeholder Hillerød Kommunes seks pejlemærker for god arkitektur samt en række spørgsmål som knytter sig til disse pejlemærker.

Som bygherrer bedes I læse disse pejlemærker.

På screeningens sidste sider findes tre spørgsmål som I (bygherrer) skal redegøre for. Dette er en mulighed for at italesætte de arkitektoniske kvaliteter ved jeres projekt.

Ved at tage stilling til screeningens tre afsluttende spørgsmål skal hvert projekt kunne redegøre for, hvordan det arbejder med kommunes pejlemærker god arkitektur som findes på de næste sider.

Den udfyldte screening bedes I sende tilbage til kommunen, hvor den vil indgå i den videre proces med lokalplan og senere byggesag.

I lokalplanlægningen skal screeningen bruges i dialogen med jer som bygherrer, med henblik på at udarbejde arkitektur som bidrager positivt til udviklingen af vores kommune.

I byggesagsbehandlingen skal screeningen sikre, at lokalplanens grundlag og idé videreføres og detaljeres i projekteringen af det endelige byggeprojekt.

De tilhørende referencebilleder skal ses som inspiration og de skal opfattes som eksempler på byggeri, som bidrager positivt til deres omgivelser.

Seks pejlemærker

- Hillerød Kommune lægger vægt på

1.

Arkitekturen skal passe ind i helheden

KRAFT-VISION

- vi lægger vægt på

Kvalitet

At nyt byggeri bryder skalaen ned i arbejdet med facadens udformning ved at arbejde med tagform, frem- og tilbagespring i facaden, materialeskift og detaljering i facaden

At altaner og svalegange integreres som en del af det arkitektoniske udtryk

Ansvarlighed

At der sikres en passende bufferzone mellem altanens privatsfære og det offentlige rum

Fornylse

At nyt byggeri nyfortolker og kigger fremad med nutidig og udviklende arkitektur

Tradition

At nyt byggeri og skiltning bevarer de historiske træk som er med til give vores byer deres identitet

Henvisninger

For mere information om skilte og facader, henvises til *Lokalplan 322 Facader og skilte*

Kunstens hus, Roskilde, 2018
Svendborg Architects

En nutidig bygning som passer ind i omgivelsernes skala og farvenuancer

2.

Arkitekturen skal give noget til byen

KRAFT-VISION

- vi lægger vægt på

Kvalitet

At facader detaljeres, så de tilføjer noget positivt til omgivelserne, som ikke var til stede før

At kantzoner i byen medvirker til at skabe byliv og berige oplevelsen for forbigående f.eks. ved beplantning eller opholdsmuligheder

Ansvarlighed

At kantzonen sikrer private stueeta-ger mod indblik ved at skabe gode og naturlige overgange mellem private og offentlige rum

Røde Kors Frivillighus, København, 2017
COBE

Den nye bygning fungerer også som nyt byrum hvor folk opholder sig

3.

Arkitekturen skal fortælle videre på kulturarven

KRAFT-VISION

- vi lægger vægt på

Kvalitet

At der ved bevaringsværdigt byggeri arbejdes med en særlig høj grad af respekt og tilpasning til eksisterende kulturmiljø

At bevaringsværdier ses som bymæssige sammenhænge og miljøer

Ansvarlighed

At man som ejer af en bevaringsværdig bygning varetager bygningens vedligehold og udtryk, ud fra en grundig historisk forståelse

Fornylse

At stedets ånd og karakter bruges som fundament for at nyfortolke og udvikle

Henvisninger

For flere oplysning og kommunens SAVE-registrering, henvises til *Kommuneplanen*.

Maersk Tårnet, København, 2017
C.F. Møller

Organisk tårnbebyggelse som spiller sammen med kirkens farvenuancer

for god arkitektur

4.

Arkitekturen skal understøtte byens hierarki

KRAFT-VISION

- vi lægger vægt på

Kvalitet

At nyt byggeri bidrager til et harmonisk hierarki mellem bygninger, således at nyt og gammelt indpasses i en sammenhæng fremfor at råbe til hinanden

Ansvarlighed

At byggeri i højden har et særligt ansvar for at bidrage positivt til omgivelserne gennem facadedetaljering og kantzonen

Tradition

At Frederiksborg Slot bevares som Hillerøds centrale landemærke

Hillerøds by-hierarki med Frederiksborg Slot er en vigtig del af byens identitet

5.

Arkitekturen skal være bæredygtig

KRAFT-VISION

- vi lægger vægt på

Kvalitet

At bæredygtige tiltag bidrager positivt til det arkitektoniske udtryk

At klimatilpasningsløsninger tænkes som rekreative arealer

Robusthed

At vi opfører byggeri som kan varetage flere funktioner

Ansvarlighed

At den bynære natur indarbejdes i byens rum og kantzonen

At infrastrukturen understøtter bylivet i den arkitektoniske løsning

Fornyelse

At vi skaber ny og spændende arkitektur ved at tænke bæredygtighed ind i nye løsninger.

Henvisninger

For yderligere information om kommunes arbejde med klima og bynær natur, se Hillerød Kommunes *Klimastrategi* og *Strategi for Bynær Natur*

Novo Nordisk Naturpark, Bagsværd, 2014
SLA

Naturen bringes ind i det arkitektoniske rum

6.

Arkitekturen skal indbyde til bevægelse

KRAFT-VISION

- vi lægger vægt på

Kvalitet

At der skabes gode og naturlige forbindelser mellem byens funktioner, så det er attraktivt at bevæge sig gennem byen som cyklist eller gående

At forbindelser tilrettelægges med rekreative kvaliteter gennem belægning og beplantning

Robusthed

At byrum indrettes med fokus på flerfunktionalitet og bevægelse

Henvisninger

For yderligere information om kommunes arbejde med bevægelse og forbindelser, se Hillerød Kommunes *bevægelsesstrategi*

Frederiksbjerg Skole, Aarhus, 2016
Henning Larsen Architects
Bevægelse er tegnet ind i skolens arkitektur

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER TIL KVALITET I ARKITEKTUREN

LANDSKABET

1. OPLEVELSESVÆRDIER

1.1) Er der særlige landskabstræk i nærheden (eksempelvis sø, skov, overdrev etc.), og hvordan forholder projektet sig til disse?

1.2 Hvordan tilpasser projektet sig landskabets omgivelser? Er projektet en markering i landskabet eller en indpasning i landskabet?

1.3 Hvad karakteriserer terrænet og dets overflade (skrånende, fladt, grøn eller befæstet etc.), og hvordan forholder projektet sig hertil?

1.4 Er der særlige udsigter i området? Hvordan udnytter projektet dette?

2. KARAKTERISTISK BEPLANTNING

2.1 Hvilke former for beplantning er typiske for området (buske, træer, bøg, fyr etc.) og hvordan forholder projektet sig hertil?

2.2 Hvilke særlige strukturer er typiske for området (allé, læhegn, skovbryn, bevaringsværdige træer etc.)? Hvordan bygger projektet videre på dette?

3. INFRASTRUKTUR OG FORBINDELSER

3.1 Hvordan er området forbundet til omverdenen (veje, stier, offentlig transport) og hvordan kobler projektet sig på den eksisterende infrastruktur (nye veje, stier etc.)?

3.2 Er projektet beliggende i nærhed til stationer/stoppesteder? Hvordan er dette indtænkt?

4. GADENS/KVARTERETS BEBYGGELSESTYOLOGI OG STRUKTUR

4.1 Hvilke eksisterende bebyggelsestyper findes i området (parcelhuse, rækkehuse, etageblokke etc.)? Hvordan forholder projektet sig til dette?

4.2 Hvad er kendetegnende for bebyggelse i området (murstenshuse, sadeltage, indgang ud til vej, grønne forhaver etc.)? Er bebyggelse placeret langs vej, eller er den trukket tilbage? Hvordan arbejder projektet med disse karakteristika?

5. OMRÅDETS ANVENDELSE

5.1 Hvilke eksisterende funktioner findes allerede i området (boliger, institutioner, butikker, erhverv, rekreation etc.), og hvordan bidrager projektet i forhold til dette?

6. OMRÅDETS UDVIKLINGSPERSPEKTIV

6.1 Hvilke fremtidige planer findes for området (Kommuneplan, helhedsplaner, visioner, omdannelsesområder etc.), og hvordan spiller projektet ind i disse perspektiver?

Moesgaard Museum, Aarhus, 2013

Henning Larsen Architects

Bygningen vokser ud af det skrånende landskab

Novo Nordisk Kursuscenter, Hillerød, 2011

SeARCH (Holland)

Tilbygningen underlægger sig både landskab og oprindelig bebyggelse

Kingohusene, Helsingør, 1961

Jørn Utzon (1918 - 2008)

Byggeri indpasset i landskabet

Skovskolen, Nødebo, 1996

Gehrt bornebusch (1925 - 2011)

Stilfærdige bygniger som bringer skoven i fokus

Skansekapellet, Hillerød, 1961

Max Brüel (1925 - 1995)

Bygningen markeret landskabet ved at placere sig på toppen

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER TIL KVALITET I ARKITEKTUREN

BYEN

7. GRUNDENS DISPONERING

7.1 Hvordan er bygningerne placeret på grunden og hvorfor? Hvordan arbejder projektet eksempelvis med indbliksgener ift. naboer, lys/skygge forhold, afskærmning mod vind og vejr, støj etc.?

8. BEBYGGELSESTYPOLIGI OG STRUKTUR

8.1 Hvordan er bygningernes skala ift. omgivende bebyggelse (etager, højder, volumen etc.)? Understøttes en eksisterende helhed eller brydes den op? Hvordan og hvorfor?

9. KULTURARV

9.1 Er der bevaringsværdier i området (bygninger, beplantninger etc.), og hvordan håndteres disse (transformering, restaurering, etc.)?

10. PROJEKTETS FUNKTIONER OG ANVENDELSE

10.1 Hvilke funktioner indeholder projektet og hvordan bidrager det til det eksisterende byliv? Arbejdes der med flere funktioner som understøtter hverdagslivet (eks. dagligvarebutik og børnehave)?

10.2 Hvilke ejerforhold og boligtyper arbejder projektet med? Hvordan bidrager det til eksisterende? Er det muligt at arbejde med et varieret udbud (for at understøtte byens mangfoldighed)?

11. KANTZONER

11.1 Hvordan behandles overgangen mellem inde og ude? Spiller funktionerne inde og ude sammen?

11.2 Er der tale om en kantzone i byens kontekst og hvordan tages der højde for det?

11.3 Er der tale om en kantzone hvor private og offentlig rum mødes og hvordan tages der højde for det?

11.4 Tænkes stueetagen som privat eller offentlig og hvordan tages der højde for det?

12. MOBILITET OG INTERNE FORBINDELSER

12.1 Hvordan er der arbejdet med bebyggelsens interne forbindelser i området? Hvordan er det nye område koblet sammen med eksisterende (forbindelse til kollektiv trafik, skole, dagligvare etc.)?

12.2 Er der arbejdet med passager som integrerer området med konteksten?

12.3 Er der arbejdet med passager som skaber tryghed for legende børn m.fl.?

13. BEVÆGELSE OG AKTIVITET

13.1 Er der arbejdet med løsninger i fællesarealer som opfordrer til bevægelse og fysisk aktivitet?

14. UDEAREALER

14.1 Hvordan er parkering placeret og bearbejdet? Hvordan håndteres regnvand inden for matriklen?

15. BEPLANTNING

15.1 Hvordan arbejdes der med beplantning i området? Anvendes der særlige strukturer eller typer (bøgehække, alletræer etc.)? Hvordan bidrager beplantning til at give området en særlig karakter?

15.2 Er der arbejdet med at indarbejde træer i projektet?

16. UDFORMNING AF FRIAREALER OG BYRUM

16.1 Hvordan er rummet mellem bygningerne bearbejdet (beplantning, belægning, belysning, inventar etc.)?

16.2 Hvor er der mødesteder og hvilke målgrupper henvender de sig til? Arbejdes der med særligt tryghedsskabende tiltag?

16.3 Bruges klima- og regnvandsløsninger til at skabe rekreative kvaliteter i fællesarealerne?

Heimdalsgade 22, København
Aktiv kantzone med udeservering og afskærmende beplantning

Kronløbshuset, Nordhavn, 2016
Mangor & Nagel
Overgang mellem privat og offentlige rum

Montagehallen, Valby, 2018
C.F. Møller
Grøn bufferzone mellem fortov og stueetage

Berghora andelsboligforening, København, 2015
VEGA Landskab
Kantzone mellem det indre gårdrum og den hævede stueetage

Brumleby, København, ca. 1850
Grøn semi-privat kantzone mellem fortov og bygning

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER TIL KVALITET I ARKITEKTUREN

BYGNING

17. FORM, SKALA OG PROPORTIONER

17.1 Hvordan spiller byggeriet sammen med eksisterende bebyggelse i forhold til skala, tagform og materialer?

17.2 Hvordan er byggeriet tænkt ift. fremtidige forandringer (ændring af lejlighedstyper, anvendelseskiift etc.)?

18. KULTURARV

18.1 Hvordan er bevaringsværdier bearbejdet? Er særlige materialer, detaljer eller rumlige kvaliteter genanvendt?

18.2 Hvordan er kulturarven med til at give området identitet?

18.3 Er der arbejdet med en høj grad af nyfortolkning eller videreførelse?

19. MATERIALER OG FARVER

19.1 Hvilke materialer karakteriserer den nye bebyggelse og hvordan spiller materiale- og farvevalg sammen med omkringliggende bebyggelse? Er der tale om kontrast eller videreføring?

19.2 Er der arbejdet med skift i materialevalg og hvordan komplimenterer materialerne hinanden?

20. FACADER

20.1 Hvordan er stueetagen udformet? Er der transperens mellem ude og inde?

20.2 Arbejdes der med facadebeplantning og hvordan?

20.3 Er der arbejdet med frem- og tilbagesprig i facaden og hvordan?

20.4 Er der arbejdet med at bryde skalaen ned gennem facadedetaljering eller materialeskiift?

21. INDGANGE

21.1 Hvor er indgangene placeret og hvordan er de udformet?

21.2 Er der arbejdet med indgange mod gaden som skaber liv?

21.3 Er der arbejdet med opholdsmuligheder såsom bænke ved indgangene?

22. TAGPROFILER

22.1 Hvordan er bebyggelsens tage bearbejdet (udformning, hældning, kviste, materialer etc.)? Hvordan spiller det sammen med omkringliggende bebyggelse?

23. DETAJLER

23.1 Hvordan er bygningernes detaljering, både inde og ude? Hvordan arbejdes der med karakteristiske bygningselementer (vinduer, døre, ornamentik, relief etc.), og hvordan spiller det sammen med omkringliggende bygninger?

24. ALTANER OG TERRASSER

24.1 Hvordan er altaner/terrasser udformet? Hvordan er de integreret i bebyggelsen? Hvilke materialer og farver bringes i spil?

24.2 Hvordan udføres altanerne/terrasserne konstruktivt? Hvordan udføres værn?

24.3 Hvordan er altaner placeret i forhold til gadens plan? Er der sikret tiltrækkeligt mod indblik fra gaden?

25. INDENDØRS OPHOLDSKVALITETER

25.1 Hvordan er de indendørs opholdskvaliteter (dagslys, støj, udsigt, indeklima etc.)? Hvordan er der arbejdet med rumlige kvaliteter (højde, dybde etc.)?

Kanikégården, Ribe, 2016
Lundgaard og Tranberg Arkitekter
Nutidig bygning med stærk forankring til den omgivende kulturarv

Børnernes Kulturhus, Amager, 2013
Dorthe Mandrup Arkitekter
Moderne formsprog som møder de to nabobebyggelser i hver sin skala

Lejerbo (Dortheavej), almentnyttigt byggeri, 2018
Bjarke Ingels Group
Frem- og tilbagespring i facaden og integrerede altaner bryder skalaen ned og skaber et spændende facadeforløb

Slotshusene, Hørsholm, 2007
Arkitema Architects
Overgange mellem fællesarealer og private haver markeres med en lav mur så åbenheden i området bevares.

Almene boliger, Lisbjerg, 2018
Tegnstuen Vandkunsten
Der skabes et intimt rum mellem bygningerne hvor folk kan mødes

TRE SPØRGSMÅL TIL BYGHERRE

- med udgangspunkt i vores seks pejlemærker for god arkitektur samt de underlæggende opmærksomhedspunkter, beder vi jer redegøre for tre centrale spørgsmål:

1. Redegør for, hvordan projektet forholder sig til omgivelserne (skala, form, materialevalg m.m.)?

2. Redegør for, hvordan projektet giver noget til byen (kantzonen, facadedetaljer, fremspring m.m.)?

3. Redegør for, hvordan projektet arbejder med forbindelser, beplantning og fællesarealer?

PLANER, OPSTALTER, REFERENCER, VISUALISERINGER M.M.

- indsæt gerne projektmateriale som viser hvordan der arbejdes med de tre spørgsmål

PLANER, OPSTALTER, REFERENCER, VISUALISERINGER M.M.

- indsæt gerne projektmateriale som viser hvordan der arbejdes med de tre spørgsmål

PLANER, OPSTALTER, REFERENCER, VISUALISERINGER M.M.

- indsæt gerne projektmateriale som viser hvordan der arbejdes med de tre spørgsmål

Forvaltningens vurdering

- Her skrives forvaltningen egen vurdering af projektet

Forvaltningens fokuspunkter

- Her skrives de fokuspunkter som der skal arbejdes videre med i lokalplanen